

засідання Републіки від 14-го квітня 1925 р.

Присутні: т. т. Курбас, Макаренко, Кудрицький, Крига, Тягно, Кононенко, Івашутич, Василько, Ліманський, Ірій.

Порядок дня: Свято 1-го травня.

Курбас: Хто має які уявлення про саме видовище, на 1-го травня.

Кудрицький: Чи воно має бути карнавалом, чи ні, чи воно має привитися у нас. Чи форма карнавалу має залишитися. Коли так, то тоді похід з автособілями найкращий. Не можна розраховувати на те, щоби учасники ідучи що небудь робили. Треба зробити просто якийсь похід всіх учасників, які прийшовши на місце розіграли б що небудь, веселе над чим можна би пошміятися. По до дії на площі, не маю ще нічого конкретного.

Ліманський: Згоден з Кудрицьким. Треба зробити так, щоби чоловік стрінувся з якимсь ексцесом між карнавальщиками і глядачами, щоби карнавал оправдав себе. По дії на площі - дати пантоміму, схематично пострєну, веселу остроумну, обставити бутафорськи.

Савченко: Карнавалу дати політичний характер. Треба використати політичне становище, всі засоби проти капіталу, всі засоби для подавлення робітничого руху, момент релігії, історію з Учасом з Вичеркевичем і т. д.

Кононенко: Це страшно казюний проєкт. Перше травня совпадає з весною. Потрібно більш молодіяти, більш популярно зробити.

Макаренко: Треба знизити казюшину. Маніфестація сама по собі носить казюний характер, вона мучить людей. На стадіоні працювати трудно. Засоби найновішого робітничого руху: підчас страйків уживали чучела підприємців, палили їх ми - це - це надавало їм біль орості і веселости.

Крига: Я навпаки. На торжестві буде робітництво, пролетарська маса і їй ще не надійшло дивитися на революційні речі. Коли цей рух театралізувати це зробити величезне вражіння /знаю це з власної практики. Коли робити забаву на це треба готуватися довгий час. Тепер поскільки є план якийсь і від нього відступати не будуть, то треба із тої точки виходити і в політичній з того виходить. Прим. Польща стоїть затримкою в міжнародних подіях, агітація з фашистами, терор польських панів. Дати масові дії з хором і оркестром. Вияснити що дадуть гуртки. Розробити інтермедії з побуту і вставити в дії.

Івашутич: Вийдуть ці самі передвижки, які були. Треба дати якоесь веселе видовище.

Кудрицький: Коли ми будемо акцент ставити на ці інсценіровки, то це буде повторенням передвижок, виготовування певної кількості професіоналів продукта відірваного від маси якого їй демонструється. Це не буде ривком си на чим від статичного театру. І поскільки ми стримимось до театру органічного, то треба зробити спробу, втягнути масу в гру. Зробити це не казюним святкуванням професіоналів, а справдішим народним святом, зробити щось вроді традиційної привички, щоби з часом нашлись уже і крамарі, які будуть заготовляти відповідні речі завчасу до карнавалу.

Тягно: Треба установки. Вона така: треба зробити спектакль і карнавал. Чи карнавал підготовка до вистава, чи це окремий шматок видовища. В пропозиціях всіх товаришів була певна недоговореність такого порядку, що карнавал так як він існує - він має свою ідеологію. Не треба забувати, що робітники не кохаються в політичних видовищах. Політичний аспект вистави на мій погляд не зовсім прийнятний. Побудування ходу карнавалу з такими прийомами, які м лиса досі в буржуазних карнавалах до певної міри у нас не підійде. Треба пам'ятати, про це чи карнавал це шматок матеріалу який має бути розроблений, чи це підготовка. Взяти на увагу сприймання глядача. Треба звернути увагу також на ідеологію карнавалу, виходячи з загальної ідеології суспільства в той день і установку на агітацію і пропаганду.

Савченко: Товариші псмиляються, коли відкидають політичний момент. Чому Святислав наблону. Можна давати, які хочете типи і глядачі будуть все приймати. Не береться на увагу того, що з себе уявляє свято 1-го травня. Тягно каже, щоби не давати що небудь не політичну тему і при цьому не дає нічого конкретного. Остановляйтесь прийдеться все одно на політичному моменті.

Ліманський: Все таки установку робити на політичний момент не можна. В Москві після убивства Воробського несли чучело Керзона і спалили його на театральній площі. Це був протест. Перше травня треба так зробити щоби воно не було казюним. Я не барусь визначити ту форму, яка має бути, але Савченко помиляється.

Крига: Не погоджуюсь що робітники не сприймають політичних моментів. Кудрицький: Політичного моменту не треба уникати. Справа в тому, як його полати. В мене думка така, щоби підчас походу використати злободенну

сатиру міста Києва, сопоставлення таких фігур: робітника і спеца, хазяйки і куховарки, Комгосп і ковалівція.

К у р б а с: Безумовно я думаю, що це має бути перша спроба. На жовтневих святках в Ленінграді робились такі постановки. Це був початок театральних не звичайних. Тут були також спроби робити карнавал, інтермедії і т.д., але для нас ці спроби були статичні. Поскільки ми маємо охопити весь театральний бік цього свята, постільки ця справа нова. І тут важко спинитися на цьому, що це має бути, що маємо провести. Я думаю, що тут є дві речі: є карнавал, який не є початком видовища. Навіть у плані так наївно все складено прим. утеча буржуїв перед робітниками, що він механічно кінчиться. Все це у грубих наївних рисах. /Поневолення, повстання і т.д./ . Так само виникає у нас два питання: свято 1-го травня, як певний празник звичайний з своїми, окремими формами присущими нашому клімату, почуттю особливому в котрому своє місце займає видовище, поскільки воно являється "гвсдем спектакля". Треба мати на увазі, що карнавал це до певної міри дуже потрібна і хороша річ. Писається Макаренку, що публіка не звертає уваги на це. Публіка слідкує за прапорами, надписами, величезною різноманітністю є: пароплав, реєторан, європейський вагон, в ресторани всяка братія фашистська, - все це страшно наївно переконуючо, коли б це уявити собі що воно окрашено кричачими красками, коли б уявити собі, що цей ланцюг автомобілів є певним таким походом з такими фігурами і коли б при тому можна визвати людей на таку участь. На заході воно викликало історію. Ми можемо стилізувати під карнавал, брати ті самі прийоми від того, - але треба звернути увагу на те, якої ми цілі добиваємся. В Італії воно мало свій утилітарний зміст, поєднання з святом пущення - весни. Ставити було зрозуміло перед постом, коли треба повеселитися, або прим.: свято квітів на весну. Це вимагає кошту і воно має рукавичковий характер, не пролетарський характер. У нас можлива установка із якої ми виходимо у театральній роботі не викликаючи моменту агітації. Нам треба пам'ятати, що нам не можна збитися на якесь "внекласове увеселення". Єдиним признаком, який буде розділяти учасників на приймаючих і ні - буде певний політичний момент. І поскільки це свято першого травня - постільки тут цей момент, вся ідея першого травня це погроза капіталістичним акулам. Це агітка. Це що нам дозволило вже нам уха, це не має відбиватися сухо по квалітету, але цей момент мусить бути. Він мусить входити в загальну цілеву установку цього свята: 1/ підкреслення моменту солідарності пролетарських мас і погрози капіталістичним акулам - це основний зміст, без цього воно мусить втратити своє значіння. 2/ Це не мусить бути гола агітація. 3/ Зв'язання свята 1-го травня з весною, з певним днем весни, що є основним настроєм в даний момент у пролетаріята, може навіть більше, поскільки вони це більше відчують, чим паничи цей момент, як момент радощів, який також мусить знайти певне відбиття в построєнні цього свята. Уявляю собі так: перший момент політичний, повинен бути розв'язаний, поскільки ми думаємо в майбутнє і думаємо в плані будівництва певної традиції прививання певних форм звичайних і тому мусить бути покладена в основу певна легенда. В поганських звичках бог з богом бореться. - момент легенди релігійний. Тут дуже добре можна пов'язати боротьбу пролетаріята з капіталом і це може і повинне бути притягнене до вічної світої злободенності, кожного року інакшої і постійної, як певна форма. Воно може бути оформлене частично, а потім воно повинно вилитися у все-народне постійне щороку повторюване трагедійно-комедійне видовище, в котрому легенда була б в основі виведена. Грецький театр також побудований в такій легенді. Другий момент це момент театрального сприймання. Це вже зачепили ми до певної міри і тут тільки прийдеється розв'язати його, як його зробить. Що до третього, що до радощів так само як і до театру ми не підходимо з моментом перебудови психології мас, так само і тут в моменті радощів пряма думка, перша яка виходить, це іменно момент спортивний. Момент заініціювання шляхом підставних інсценірованих нарочито провокаторів суспільних радощів, яке після де-яких років може привитися і без провокації може виникати, як ініціатива випадкова глядача. Конкретно, як я собі уявляю: вони зробили таку штуку, що як карнавал, то так і видовище одно і те саме /поставивши в основу, що карнавал це буржуї, які відступають перед робітництвом/ сама ідея хороша, задумана фальшиво. Це в них театр до певної міри на площадці, який рухається і глядач рухається з ними не беручи на увагу того, що принцип такого пересувного видовища єдино можливий стагуально без дії за якою треба слідкувати, а просто жива картина, так чи інакше символізуюча, яка не дозволяє рішучо показувати рухом певний характер. Тут зробили вони цілком другу історію це демонстрація показування в певному плакатному освітленні у його головних представниках.

на долинні відступ капіталу перед демонстрацією робітників? Тут якось треба комбінувати. По моєму єдине тільки можливе навіть без жодних людей, а можливо з найменшою кількістю людей, але так щоб воно не віддавало туди, чим агітки, такою примітивністю, наївністю, вискоченням із масштабу і щоб цей весь карнавал виражав утечу яку небудь, щоб появилася асоціація утечи у глядача. Так вона не появиться. Тільки тоді, коли вони будуть виражати страшний переполюх, відступ, лінія похилена вперед з оглядкою при появі перших рядів робітників - це буде асоціюватись з раєм з відступом. Але що ми досягаємо цим. Це є зовсім не карнавал у широкому розумінні, як певний звичай у кстрому уможливлений зв'язок з глядачем і окремо стоїть постолю, яке іде перед цим. На це також треба дивитись з сторони і подивляти. Ця відступу має цю слабу сторону що він сам по собі є трудний до охоплення в цілому спектрам чи чимсь іншим. Маса, які ідуть вони затягнені в це зовнішньо цілком і маси які дивляться так зв'язані. Побудована над цим якась надстройка і фактично цього моменту широкого празника, моменту який би кровно зацікавлював і перевертав до керіня і зв'язував до празника просто бажанням дати волю весняному і революційному настроєві не буде.

Багато щасливіше думка це малі інтермедії, які реєгруються по різних місцях. Це тим щасливіша думка, що в цій екстериторіальності /в розумінні це не знає де воно виникає/ воно збере цілком випадковим глядачів, які попадають в момент розкиданості певної - це є доля динаміки, яка може бути ближче до цього, що ми собі уявляємо під цим празником що до притягнення маси в цей празник. Безумовно люди будуть втомятись. Можна би так зробити, щоб три рази кожна група грала. Обставити це в слуховий інструментами які звертають увагу і давати картки на 3-4 хвилини не більше, і переноситись далі. Я пригадую, що воно дуже настроєне так що хочеться бігати по місту і чути де ще є такі несподіванки. Вони складають те, що є основою всякого празника: шукання, тягнє на виліття. Тим що воно буде несподівано, різнорідне - воно було б багато ближче підходів, що до впливу на глядача в той святочний день. Мушить піднятися буденний тонус.

Що до сценки минулого революційного побуту. С часний побут більш цікавий. Вся інсценіровка за винятком міфа, основної думки страшно зовнішня не глибоко символічна - дурниця. Прим: задалегідь побудовані великі чучел коли б воно не було театром, а було б ігрищем в якому приймали б участь і тоді воно мало б глибокий змісл. Коли б всіх учасників розділити на капіталістів і робітників і устроїти якусь форму гри, чи якусь частину, де вони приймали б участь, як в певній грі, то воно б мало великий змісл. Це було б не що потреба. В цьому моменті є багато до знищення: інертність, яка без певної традиції трудно на це піде. Можна було б поєднати на спортивні ігрища осмислених символічно, навіть умовно до певної міри, не було б видно наполегливу не для учасників, а для тих хто дивиться. Найбільш доцільно була б лонка комбінація поєднати і театр і ігрище і спортивні забави. Міф зазасканий, може він навіть і істотний.

Історія зовнішніх подій. Може тут можна було б знайти таку штуку, показати в основу багатше по інтересу не своєю свіжістю, а іменно своєю невичерпаністю. Історія зовнішніх подій, яка тут взята в основу є чимсь дуже одноразовим. Тут треба щось хвилюєче. Це не міф, не легенда, яка б повинна бути. Мені здається, що коли б було взяте зовнішні історичні події поруч з зовнішнім моментом, страждань і боротьби за визволення пролетаріату, - не це як відбувалось класова боротьба, але момент в якому є трагедія і воно уможливило глибоку концепцію; без цього моменту трагедійного, мені здається, що сав несе буде пустим - через те, що воно не настроїть. Є радість і радість. Є радість і радість. Є перший момент не розв'язаного тіла, а одухотворена радість, те що ми хочемо оти. Щоби воно вийшло виконувало, щоби мало свій утилітарний змісл, не бути чи одночасно голим льодом. В грецькій трагедії основою було також страдання, діонісія чи у християнській релігії спектакуль богослуження містерії, міраклі. Тут такий міф можливий у вигляді всяких драматичних перипетій які переносять пролетаріат на своєму шляху до визволення. Воно є випадковим, з першим травнем. Треба б було якось суб'єктивізувати, т.е. знайти суб'єкт який б міг знайти на собі цю боротьбу. Це може бути маса. Тільки воно асоціюється з масовою декламацією і другим такими нахорошими речами. Може б центр перемістити, може б центр не був в нашій талімі, як у фортеці. Яку здобувать, через те, це зовнішній одноразовий момент. Він не утратить свого інтересу, але він дуже посередствений. Виглядати воно могло б як опосередкований спорт, основної дії і інтермедії. Було б прекрасно, коли б поставили адровий дупер з радіо-станції з магнетороном за яким виконували б усі різними голосами на всіх місцях. І інтермедію саму обов'язково треба було б вести в масках і котурнах страшно обмеженими рухами і рефлекс самі тили які опріділяють зовнішню дію, які жваві є зовнішньо дією вроді:

4 -
ексоду, виходу, убивства, наступів і т.д. зробить шляхом спортивних групових
вправ. Зміст інтермедій завжди різномірний: прим. що робить капіталіст
в день 1-го травня, що угодовець, що інші побутові фігури, навіть і Усає.

Крига: Що до інтермедії - школи що то роблять. Такі як ви думаете про-
водити свято 1-го травня-на це осталося мало часу, і мало грошей. Це треба
за місяць раніше робити, а тепер прийдеється зробити що небудь простіше і
примітивніше.

Кудрицький: Поскілки цей кситорію не такий, що його не можна би зміни-
ти, то це не лише можливість подумати над тим що робити. Треба поспробувати
провести свято в життя із загального принципу, але треба обмежитись самим
необхідним.

Ліманський: На стадіоні зробити великий екран і дати інсценіровку
китайських тіней.

Курбас: Китайські тіні до певної міри те саме що кіно. Коли взяти
на увагу мультиплікаційний метод кіно, то воно те саме, ефект якого можна
добитись один і той же. З тим лише, що тут випадковости, а в кіно все зафік-
соване. Це не значить добитись у глядача певного моторного настрою, яким є
радість. Я певен, що всяка спортивна справа цілком щось інше. Це не виклю-
чає того, що китайських тіней не можна ужити, але це не розв'язує питання.

Кудрицький: Маємо можливість притягнути самі дисципліновані організації
спортивні частини комсомольців і піонерів. Коли ренту дії покласти на цю
частину, то може получитися дуже гарно.

Курбас: Чи це оставляти так як є: карнавал, від-так інтермедії і сюжет.
Фабулу, яка подана і тему драматичного вистави, чи в принципі залишити
карнавал у виді походу рухаючися з можливостями матеріальними.

Савченко: Вивести фігури не як самціль, а як засіб боротьби класу, на цей
ім дієвий момент.

Курбас: Треба вирішити чи ці фігури живі на автах, чи вони будуть від-
повідати святу в такій мірі, в якій воно доцільно.

Кудрицький: Карнавал все був, є і буде демонстрацією і більш нічого.- дії
ніякої тут не приліши.

